

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 11004/2024
06.06.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића, Мирјане Андријашевић, Весне Мاستиловић и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Олга Вукосављевић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство правде, Привредни суд у Београду, коју заступа Државно правобранилаштво - Одељење у Краљеву, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Чачку Гжрр 165/23 од 02.02.2024. године, у седници одржаној 06.06.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Чачку Гжрр 165/23 од 02.02.2024. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Чачку Гжрр 165/23 од 02.02.2024. године и пресуда Основног суда у Чачку Прр1 21/22 од 26.01.2024. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку Прр1 21/22 од 26.01.2024. године, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужена да јој на име накнаде имовинске штете изазване повредом права на суђење у разумном року у предмету Привредног суда у Београду Ст 59/10 исплати признато новчано потраживање по решењу Трговинског суда у Београду Ст 22/02 у износу од 738,14 динара са законском затезном каматом почев од 03.01.2022. године до исплате, као неоснован (став први изреке). Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка (став други изреке).

Пресудом Вишег суда у Чачку Гжрр 165/23 од 02.02.2024. године, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена пресуда Основног суда у Чачку Прр1 21/22 од 26.01.2024. године (став први изреке). Одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова жалбеног поступка као неоснован (став други изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилца је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о

ревизији одлучи као изузетно дозвољеној применом члана 404. Закона о парничном поступку.

Одлучујући о дозвољености ревизије у смислу члана 404. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 10/23 - други закон), Врховни суд је оценио да су испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији тужиље ради уједначавања судске праксе.

Врховни суд је, применом одредбе члана 404. став 2. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. ЗПП, Врховни суд је оценио да је ревизија тужиље основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Из утврђеног чињеничног стања произлази да је тужиља, као стечајни поверилац и бивши радник Југобанке АД Београд, поднела пријаву потраживања заведену под бројем 804 према бившем послодавцу и да је решењем Трговинског суда у Београду Ст 22/02 од 22.05.2023. године тужиљи признато потраживање у износу од 736,14 динара, које представља потраживање из радног односа на име неисплаћене зараде. Стечајни поступак над стечајним дужником Југобанка АД Београд отворен је решењем Трговинског суда у Београду од 03.01.2002. године и даље је у току. Тужиља је поднела приговор за убрзање поступка, па је решењем Привредног суда у Београду Р4 Ст 1992/21 од 18.05.2021. године приговор усвојен и утврђено да јој је, као подносиоцу, повређено право на суђење у разумном року, те је наложено стечајним органима да у року од 4 месеца од дана пријема решења предузму неопходне мере и радње у циљу уновчанава неспорне имовине стечајног дужника. На основу извештаја повереника стечајног управника који је као прилог достављен уз извештај стечајног судије утврђено је да на дан 05.07.2001. године не постоји државни или друштвени капитал, што произлази из достављеног прилога списка акционара са учешћем од 51% вредности акција.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су одбили тужбени захтев, јер се у конкретном случају не ради о друштвеном предузећу, услед чега не постоји узрочно-последична веза између радње тужене и штете коју тужиља трпи, пошто тужена није одговорна, с обзиром да се не ради о друштвеном предузећу.

По становишту Врховног суда другостепени суд је погрешно применио материјално право.

Према закључку усвојеном на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 02.11.2018. године, Република Србија одговара за материјалну штету насталу због потпуног или делимичног неизвршења правноснажних и извршних судских одлука, односно у стечају утврђених потраживања запослених из радног односа које су без њихове кривице остала неизвршена у поступку стечаја вођеним над

стечајним дужником са већинским државним или друштвеним капиталом, уз услов да је претходно утврђена повреда права на суђење у разумном року.

Основано се у ревизији указује да у поступку није на поуздан начин разјашњења структура капитала Југобанке АД у тренутку настанка потраживања тужиље, с обзиром на то да је у пресудама које су уз ревизију наведене утврђено другачије стање у погледу структуре капитала Југобанке АД, односно да је Република Србија обавезивана да запосленима у Југобанци АД исплати накнаду имовинске штете због повреде права на суђење у разумном року, пошто су судови утврдили да је структура капитала Југобанке АД Београд таква да је био већински друштвени односно државни капитал у тренутку отварања стечаја.

Пропустили су судови да се изјасне од каквог је утицаја околност да у структури основног капитала у Југобанци а.д. Београд у стечају постоји само капитал Агенције за осигурање депозита. Структура капитала стечајног дужника битна је у време настанка потраживања (евентуалана пресуда којом је тужиљи досуђена накнада штете због изгубљене зараде). Ова чињеница се поуздано може утврдити извештајем стечајног управника који у поступку у том смислу није тражен.

Због свега наведеног, пошто чињенично стање није потпуно утврђено, правилност примене материјалног права није могла бити испитана, па је одлучено као у ставу другом изреке, на основу члана 416. став 1. Закона о парничном поступку.

У поновном поступку првостепени суд ће на поуздан начин утврдити структуру капитала Југобанке АД Београд у тренутку отварања стечаја и настанка потраживања тужиље, поступиће по примедбама из овог решења, након чега ће поново одлучити о тужбеном захтеву.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**